

منبع شناسی جامع

نخیر

(4 همراه لوح فشرده حاوی متن مقالات)

تهیه و تدوین:

سید احمد حسین زاده

حمیده جعفری پاورسی

سرشناسه	حسین زاده، سیداحمد، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	منبع شناسی جامع غدیر: به همراه لوح فشرده حاوی متن مقالات
مشخصات نشر: تهران	تهران، نشر تعالی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۱۷۲ ص. + یک لوح فشرده
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۵۴۷-۲۹-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۷۲ همچنین به صورت زیرنویس
شناسه افزوده	جعفری پاورسی، حمیده، ۱۳۶۳.
شماره کتابشناسی ملی	۳۸۷۱۶۴۶

نشر تعالی
Taali Publishing

نام کتاب: منبع شناسی جامع غدیر (به همراه لوح فشرده حاوی متن مقالات)
تهیه و تدوین: سید احمد حسین زاده - حمیده جعفری پاورسی
مدیر هنری: جعفر خدادی
ناشر: تعالی
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۴۷-۲۹-۸
نشانی پست الکترونیک: taalibook@yahoo.com
نشانی اینترنتی: www.taalibook.com
نشانی مرکز پخش: تهران میدان انقلاب، ابتدای جمالزاده شمالی، کوچه شهید بزمه،
کوچه صالحی، پلاک ۴
تلفن: ۰۹۱۲۲۰۲۷۴۲۵
قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر برای انتشارات تعالی محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۳	کتاب‌ها
۱۲۷	مقاله‌ها
۱۷۳	منابع

جلوه‌های فرهنگ مکتوب غدیر در قالب‌های مختلف (کتاب‌ها، مقالات جزوه‌ها، بروشورها، نگاره‌ها و...) مضبوط است که این روند هر ساله اوج بیشتری می‌گیرد. با این همه باید اذعان داشت جای کتاب‌هایی در حد عظمت غدیر همچنان خالی است و مقام بلند غدیر اقتضای بیش از این دارد.

بعد از رحلت پیامبر اکرم (ص) تا پایان قرن اول هجری ثبت و تدوین احادیث و تاریخ اسلام از طرف حکومت ممنوع اعلام و مجازات‌های سختی برای اقدام‌کنندگان به چنین مهمی در نظر گرفته شده بود. علت اصلی آن جلوگیری از ثبت مطالبی چون واقعه غدیر بود که با اساس حکومت وقت منافات داشت. اکنون باید دید غدیر چگونه از این گذرگاه تاریک، گذشته و خود را به نسل‌های آینده مسلمین رسانده و نامش در سراسر جهان شناخته شده و اینک جشن چهاردهمین قرن خود را پشت سر گذاشته است. با وجود جاهلان فراموشکاری که نخواستند غدیر را به یاد بیاورند و حتی از گواهی دادن به یک کلمه درباره آن ابا کرده‌اند، اما نوشته‌های بسیاری در وصف واقعه غدیر به رشته تحریر درآمده است.

در منابع، غدیر در موضوعات متعددی مورد بحث قرار گرفته است: در کتب حدیثی به عنوان سند و متن آن، در کتب تاریخی به عنوان مهم‌ترین واقعه اسلام، در کتب کلامی، به عنوان مؤثرترین بحث اعتقادی که همان ولایت و خلافت است، در کتب تفسیر، به عنوان تفسیر آیاتی که به خلافت برمی‌گردد، در کتب لغت، به عنوان معنای کلمه «مولی» و در کتب ادب و شعر، به عنوان قطعه زیبای تاریخ اسلام که در قالب نظم و نثر ارائه شده است.

به طور کلی می‌توان مسیر فرهنگی غدیر را در طول چهارده قرن اخیر به مراحل زیر تقسیم کرد:

مرحله اول، «روایت»: در طول قرن اول هجری به علت ممنوعیت اشاره شده،

بهترین محمل برای غدیر، سینه‌های امین و حافظه‌های قوی افراد بود که به خوبی توانست این راه صد ساله را پیماید. شعر شاعران نیز نقش مهمی در حفظ غدیر داشت چرا که حقایق در قالب شعر ماندگارتر است و مردم علاقه خاصی به آن دارند.

مرحله دوم، «از روایت به تألیف»: از اوایل قرن دوم هجری که تدوین معارف دینی رسماً آزاد اعلام شد، تبلیغ غدیر نیز شکلی تازه به خود گرفت و کم کم از شکل روایت، به صورت تألیف درآمد و تا قرن چهارم هجری ادامه داشت.

مرحله سوم، «تحقیق در اسناد و متون»: از قرن چهارم تحقیق و بحث در متن و سند حدیث غدیر آغاز شده و قطعه اصلی خطبه غدیر که جمله «من کنت مولاه فهذا علی مولاه» است در مناظرات، مطرح شده و رجال اسناد و ناقلین حدیث غدیر نیز به دقت مورد بررسی قرار گرفته‌اند. کتب شیخ صدوق و سید مرتضی و شیخ مفید، بهترین شاهد بر این مدعا است. این تحقیقات در قرن‌های چهارم و پنجم و ششم اوج داشته و تا قرن دهم هجری همچنان پیش رفته و آثار برجسته‌ای از این قرون در دست است.

مرحله چهارم، «شکوفایی علمی غدیر»: از اوایل قرن یازدهم هجری تا امروز با ایجاد فضای باز علمی، محققین و اندیشمندان اسلام درباره غدیر تألیفات بسیار مهمی انجام داده‌اند. در این دوران، تمام جوانب غدیر مورد تحلیل، بررسی و تحقیق قرار گرفت. ارتباط غدیر با قرآن، بحث‌های مفصل در اسناد غدیر، بررسی‌های عمیق در متن حدیث غدیر، جمع‌آوری و تدوین اشعار مربوط به غدیر و جوانب دیگر آن مورد توجه خاص واقع شد و در هر مورد کتاب‌هایی تدوین گردید. تحقیقات بزرگانی همچون قاضی شوشتری، علامه مجلسی، شیخ حرّعاملی، سید هاشم بحرانی، میرحامد حسین هندی، علامه امینی و بسیاری دیگر از علما، بهترین شاهد این مدعا است (انصاری، ۱۳۷۶).

از سویی دیگر به علت تألیفات روزافزون (کتاب و مقاله) درباره غدیر، تدوین کتابشناسی‌های مختلف را در این موضوع ضروری کرده است که با بررسی آن‌ها، مشخص شد ساختار و پردازش موضوعی آن‌ها به چند صورت است:

۱. «کتابشناسی ضمنی»: با توجه به اهمیت خاص غدیر در اسلام و ارتباط مستقیم آن با مسئله امامت و خلافت، علمای بزرگ به اهمیت کتب مربوط به غدیر توجه داشته‌اند. در سده اخیر که مسئله کتابشناسی رسماً مطرح شده اولین قدم را علامه آقا بزرگ تهرانی برداشته و کتاب‌های بسیاری در ارتباط با غدیر در کتابشناسی خود

«الذریعه الى تصانیف الشیعه» معرفی کرد.

۲. «کتابشناسی مستقل»: اولین قدم به عنوان کتابشناسی مستقل غدیر را علامه سید عبدالعزیز طباطبایی در کتاب «الغدیر فی التراث الاسلامی» برداشته و به حق، کاری عظیم در احیای فرهنگ غدیر انجام داده است. در این کتاب، تألیفات مستقل درباره غدیر از قرن دوم تا پانزدهم هجری معرفی شده که بیشتر از دیدگاه رجالی مورد تحقیق قرار گرفته و به شرح حال مفصل مؤلفین آن‌ها پرداخته شده است. از دیگر کتابشناسی‌های دیگر از این دست می‌توان به این موارد اشاره کرد: کتابنامه غدیر خم، از نادر مطیعی و سید محسن دین‌پرور که توسط بنیاد نهج البلاغه در سال ۱۴۱۵ ق منتشر شده است. کتابنامه غدیر (حجبه الوداع) منتشره توسط پژوهشکده باقرالعلوم (ع) در قم. غدیر در آئینه کتاب از محمد انصاری از سوی انتشارات دلیل ما که در زمینه کتابشناسی غدیر، آخرین (چاپ ۱۳۸۰) و کاملترین کتاب است که بالاترین رقم (۵۱۱ عنوان) از کتب مستقل غدیر را ارایه داده است.

۳. «کتابشناسی‌های مستقل و ساختارمحور»: با توجه به گسترش روزافزون منابع الکترونیک، به خصوص در شبکه جهانی اینترنت، شاهد کتاب‌ها، مقالات و پژوهش‌های بسیار در فضای سایبر هستیم، لذا ضروری است تمهیداتی برای جستجوی آسان و دسترسی مستقیم به متن منابع اندیشیده شود. تدوین کتابشناسی‌های استاندارد و منطبق با نیاز روز (موضوع‌بندی شده و چکیده‌نویسی شده) که اطلاعات مفید و مختصر را به همراه متن الکترونیک ارایه کند، موجب صرفه‌جویی در وقت خوانندگان و رشد کمی و کیفی در امر پژوهش و مقابله با انفجار اطلاعات می‌شود.

کتابشناسی حاضر، نمونه‌ای از نوع اخیر است که منطبق بر اصول چینش اطلاعات در شیوه‌نامه مأخذنویسی APA^۱ است. با توجه به گردآوری حجم بالای اطلاعات و مدخل‌ها در این کتابشناسی (۶۹۳ عنوان کتاب و ۶۹۹ عنوان مقاله فارسی و غربی منتشره در ایران)، فایل الکترونیک متن بسیاری از مقالات توسط لوح فشرده به کتاب ضمیمه شده است. عمده اطلاعات کتابشناختی (متادیتا)^۲ از بانک اطلاعات کتابخانه ملی و کتابخانه بنیاد دایره‌المعارف اسلامی به دست آمده و نحوه‌ی چینش اطلاعات منابع بر اساس «سرشناسه»^۳ ساماندهی شده است. شایان ذکر است برخی از مدخل‌ها

1. American Psychological Association

2. Metadata

۳. شخص یا سازمانی که بیشترین سهم را در تولید اثر دارد.

دارای چکیده است که از بانک اطلاعات خانه کتاب تهیه شده است. به علت این که فایل متنی این کتابشناسی در دو شکل word و pdf در لوح فشرده عرضه شده، همه اطلاعات، از این طریق قابل جستجو و بازیابی است. لذا نمایه‌ای برای این اثر تهیه نشده است.

نحوه و ترتیب چینش اطلاعات منابع:

کتاب: نام خانوادگی، نام پدیدآورنده (سال انتشار). عنوان کتاب (به صورت ایتالیک). محل انتشار: ناشر. موضوع کتاب. چکیده کتاب.
مقاله مجله: نام خانوادگی، نام نویسنده (سال انتشار). عنوان مقاله. عنوان مجله (به صورت ایتالیک). (شماره مجله)، شماره صفحه. چکیده. (اگر مقاله دارای فایل متنی باشد علامت $\llcorner$ در انتها آورده شده است).
مقاله روزنامه: نام خانوادگی، نام نویسنده (تاریخ انتشار به تفکیک سال، ماه و روز). عنوان مقاله. عنوان روزنامه (به صورت ایتالیک)، شماره صفحه.

سید احمد حسین زاده

بهار ۱۳۹۴

